

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 25 maja 2022 r.

PS-II.431.3.8.2022

Szanowna Pani
Marzena Marchlewska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dąbrównie
ul. Agrestowa 2
14-120 Dąbrówno

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrównie**, ul. Agrestowa 2, 14-120 Dąbrówno (REGON: 004450480; NIP: 741 106 79 14).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrównie nadzorowała **Pani Marzena Marchlewska**, która w okresie od dnia 1 czerwca 2020 roku zatrudniona jest na stanowisku Kierownika tego Ośrodka.

(dowód: akta kontroli:10.3, 10.19)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu- **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
 - legitymacja służbowa nr 33/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 8 kwietnia 2022 roku nr FK-IV.0030.233.2022 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrównie.
- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Elblągu;
 - legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 8 kwietnia 2022 roku nr FK-IV.0030.234.2022 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrównie.

(dowód: akta kontroli: 6, 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 4 maja 2022 roku do 10 maja 2022 roku. Odnotowana została pod pozycją 1/2022 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrównie.

(dowód: akta kontroli: 9)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolerów, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienie kontrolerów do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.3.8.2022.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 ze zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2020 oraz kwartał I, II i III 2021 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **155.889,94 zł (395 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) wyniosły **65.626,77 zł**, co stanowiło **42,10 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.

3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2021 roku – wyniosło **2.138.866 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
- **1 725,71 zł** - w IV kwartale 2020 r.,
 - **7 243,52 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2021 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.
- Organ właściwy- tj. Wójt Gminy Dąbrówno - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył łącznie w: IV kwartale 2020 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2021 roku kwotę **20.054, 01 zł**.

(dowód: akta kontroli: 10.2, 10.11, 10.27, 10.28, 10.31)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Dąbrówno liczy 4.130 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Dąbrówno. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b i 8c oraz zgodnie z art.12 ust.2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.). W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Dąbrówno. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie nadanego Uchwałą Nr XXI/133/16 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 31 maja 2016 roku, który następnie został zmieniony Uchwałami: Nr XXXV/207/17 z dnia 24 maja 2017 roku, Nr XXVII/171/20 z dnia 18 grudnia 2020 roku. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej – między innymi – stanowił w „§1 pkt.14 Ośrodek działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności: ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (...)”.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie nr Or.010.1.2019 z dnia 10 stycznia 2019 roku zmieniony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie: nr Or.010.6.2019 z dnia 1 kwietnia 2019 roku, nr Or.010.11.2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku. Następnie Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie nr Or.010.4.2021 z dnia 2 lutego 2021 roku wprowadzono nowy Regulamin Organizacyjny, który zmieniono zarządzeniami nr: Or.010.8.2021 z dnia 1 czerwca 2021 roku oraz Or.010.3.2022 z dnia 21 lutego

2022 roku. Po dokonanej analizie dokumentów kontrolujący stwierdzili, że obowiązujące Regulaminy organizacyjne były aktualne w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli:10.6, 10.24, 10.29, 10.32, 10.33)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były w Dziale Świadczeń Rodzinnych przez jednego pracownika – inspektora. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownik zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Dąbrówno - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z pisemnej informacji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie wynika, że wykonuje On zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu Organizacyjnego oraz upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Dąbrówno.

W okresie objętym kontrolą pracownik realizujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały zaświadczenia.

(dowód: akta kontroli: 10.13,10.14, 10.17, 10.18, 10.23, 10.25)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie mieści się na parterze i piętrze w wolnostojącym budynku w Dąbrównie przy ul. Agrestowej 2. W budynku mieści się też Posterunek Policji do którego prowadzi odrębne wejście.

Zadania objęte kontrolą realizowane są przez jednego pracownika (inspektora) w pomieszczeniu biurowym na piętrze budynku o powierzchni 10m². Pracownik przy stanowisku pracy ma wydzielone miejsce dla klientów Ośrodka. Stanowisko pracy wyposażone jest w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W trakcie kontroli ustalono, że pracownik realizujący kontrolowane zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów miał odpowiednie warunki pracy. Na parterze i piętrze budynku znajduje się miejsce, gdzie osoba oczekująca na załatwienie sprawy może usiąść, poczekać lub też wypełnić dokumenty. Z informacji sporządzonej przez Kierownika GOPS wynika, że w budynku usunięto bariery architektoniczne oraz zamontowano platformę (windę) ułatwiająca dostęp do budynku osobom z niepełnosprawnościami.

(dowód: akta kontroli:10.6)

Z otrzymanej informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie wynika, że wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe dłużników alimentacyjnych przyjmowane są w pomieszczeniu biurowym zajmowanym jedynie przez pracownika realizującego kontrolowane zadania, co zapewnia ochronę danych osobowych i zachowanie poufności podczas przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych.

Akta spraw wierzyciela oznaczone określeniem „fundusz alimentacyjny” gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem oraz adresem i numerem z rzeczowego wykazu akt. Następnie teuczki ułożone są w segregatorach w porządku alfabetycznym. Akta spraw dłużników alimentacyjnych oznaczone określeniem „dłużnik alimentacyjny” gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem oraz miejscem zamieszkania. Teczki

ułożone są w porządku alfabetycznym w segregatorach – odpowiednio podzielonych na organ właściwy wierzyciela, organ właściwy dłużnika oraz organ właściwy dłużnika oraz organ właściwy wierzyciela i dłużnika. Powyższa dokumentacja przechowywana jest w zamykanych na klucz szafach, usytuowanych w pokoju zajmowanym przez pracownika realizującego fundusz alimentacyjny.

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawartą z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Sp. z o.o. Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrównie pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 10.5,10.9, 10.26)

Zgodnie z art. 8a, art.28 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art.12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2057) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do sześciu biur:

1. Krajowy Rejestr Długów od 10 grudnia 2015 roku
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej od 1 lutego 2016 roku
3. ERIF Biuro informacji Gospodarczej S.A od 10 grudnia 2015 roku
4. BIG InfoMonitor od 22 grudnia 2014 roku
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych od 29 czerwca 2016 roku
6. Dun & Bradstreet Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (od 15 czerwca 2020r. do 10 grudnia 2021r.)

Z informacji uzyskanej od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie wynika, że do Biur Informacji Gospodarczych skierowano zaległości 68 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 10.13, 10.21)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 10.8)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie prowadził:

- **28 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakończonych decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **4 postępowania** administracyjne w sprawie uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych z czego 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się, natomiast 1 postępowanie zakończone umorzeniem postępowania administracyjnego.

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie: odmowy prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem, o umorzenie należności o których mowa w art.28 ust.1 pkt.1, 2 i 4 oraz art. 30 ust.2 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów, o odroczenie terminu spłaty/rozłożenia na raty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o umorzenie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie podejmował działania wobec **52** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **34** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Dąbrówno,
- **18** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/ prezydent innej gminy.

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 10.7, 10.12, 10.13, 10.15, 10.16)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie w okresie objętym kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań.

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **10** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **7 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono **7 postępowań** administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- **3 sprawy** związane z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w zakresie dalszego podejmowania wobec niego działań, w których prowadzono **3 postępowania** administracyjne - zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

(dowód: akta kontroli:10.22)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Dąbrówno;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 10.22)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
*Artur Chojecki***